СССР

БЕШЙИЛЛИК ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 22 (6140).

1 ФЕВРАЛЬ ЧОРШАНБА 1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

КРЕМЛДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин амалий визит билан Совет Иттифоқига келган ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевични 31 январь куни Кремлда қабул қилдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партиянинг ўнинчи беш йиллик топшириқлари бажарилишини таъминлашга қаратилган зўр сиёсий ва ташкилотчилик иши тўғрисида, меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда муҳим роль ўйновчи оммавий социалистик мусобақаси янада авж олганлиги ҳақида гапириб берди.

Ўртоқ П. Ярошевич ПБИП II Умумпольша конференциясининг якунлари ҳамда ПБИП VII съезди маъқуллаган социал иқтисодий ривожланиш программасини амалга ошириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида ахборот берди.

Совет-Польша ҳамкорлиги масалаларига каттагина эътибор берилди. Бунда ҳар иккала томон амалга оширилган ишларнинг натижаларидан мамнуният изҳор қилиб, СССР билан ПХР ўртасидаги халқ хўжалиги алоқаларини янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришнинг, икки томонлама асосда ҳам, шунингдек Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида ҳам ишлаб чиқаришни кооперациялаш ва ихтисослаштиришни актив ривожлантиришнинг муҳим эканлигини таъкидлади.

Суҳбат чоғида халқаро вазиятнинг, умуман тинчлик ва социализм учун қулай ривожланаётганлиги қайд этилди. Бунга кўп жиҳатдан социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг баҳамжиҳат ҳаракатлари натижасида эришилди.

Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ЗАФАРЛИ ОДИМЛАР

1977 йилда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисида Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

Ўзбекистон ССР Марказий Статистика Бошқармасининг ахборотида уқтирилиб ўтиладики, республика меҳнаткашлари КПСС XXV съездининг ва Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг тарихий қарорларини бажара бориб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини ва СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинишини республикани иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришда янги муваффақиятлар билан нишонладилар. Социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида 1977 йилда ижтимоий ишлаб чиқариш миқёси ва самарадорлигини ўстириш таъминланди. Халқ турмушининг маданий даражасини ошириш программаси изчиллик билан бажарилди.

Ўтган йили халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари қуйидаги маълумотлар билан характерланади: ҳосил қилинган миллий даромад 105,2 процент; ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти 104,9 процент, шу жумладан ишлаб чиқариш воситалари («А» группаси) ишлаб чиқариш 104,3 процент ва истеъмол буюмлари («Б» группаси) ишлаб чиқариш 107,0 процент; қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш 103,6 процент; асосий фондларни ишга тушириш 116 процент; капитал маблағ сарфлаш 108 процент; умум фойдаланишдаги транспорт барча турларининг юк обороти 104,4 процент; ишчи ва хизматчиларнинг сони 103,8 процент; ишчи ва хизматчиларнинг пул билан тўланган ўртача иш ҳақи 102,1 процент; колхозчиларнинг меҳнатига тўланган ҳақ 108,3 процент; ижтимоий истеъмол фондлари 106,9 процент; аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадлар 102,9 процент, чакана товар обороти 106,0 процент; аҳолига кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 111,5 процент; фойдаланишга топширилган уй-жойларнинг умумий (фойдали) саҳни 103 процент; саноатда меҳнат унумдорлиги 103,3 процент, колхозларда, хўжаликлараро корхоналарда ва совхозларда меҳнат унумдорлиги 106,1 процент, қурилишда меҳнат унумдорлиги 103,3 процент; Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли корхоналарда ва ташкилотларда олинган фойда (таққослама нархларда) 100,7 процент бўлди.

Республикадаги илмий-тадқиқот, лойиҳа, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналари фан-техника тараққиёти проблемаларини ҳал қилиш устида олиб бораётган ишни давом эттирдилар.

Республикадаги саноат корхоналарида 2700 дан кўпроқ механизациялашган поток ва автомат линиялар ишлаб турибди. Икки мингдан зиёд участка, цех ва ишлаб чиқариш комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришга ўтказилди.

Республика саноатида техникани тараққий эттиришга қаратилган қарийб 10 мингта турли тадбир жорий этилди, бунинг натижасида халқ хўжалиги сал кам 100 миллион сўм маблағни тежаб қолди.

Республика халқ хўжалигига қарийб 50 мингта ихтиро ва рационализаторлик таклифи жорий этилди ва бу эса бир йилга айлантириб ҳисоблаганда 100 миллион сўмдан кўпроқ маблағни тежаб қолиш имконини беради.

1978 йилнинг 1 январигача 1200 дан кўпроқ маҳсулот давлат Сифат белгисини олишга сазовор бўлди.

1977 йилда миллий даромад 14,3 миллиард сўм (ҳақиқий нархларда) бўлди ва бир йил ичида 0,7 миллиард сўм кўпайди. Миллий даромаднинг 70 процентидан кўпроғи истеъмол учун фойдаланилди.

Халқ хўжалигида пул билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига жами қиймати 4641 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди.

Саноат маҳсулотини реализация қилиш ҳажми ва буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан йиллик план ошириб бажарилди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1976 йилдагига нисбатан пландаги 4,5 процент ўрнига 4,9 процент ўсди.

(Давоми 2-бетда).

В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис эритиш заводининг коллективи бу йил пландан ташқари бир неча минг тонна мис ишлаб чиқаришга аҳд қилди. Корхонада социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда. Суратда: мусобақа пешқадами, мис эритувчи Абдуғани Эшонқулов.

В. Сироткин фотоси.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚЛАРИ ВА МАҚОЛАЛАРИНИНГ ОЛТИНЧИ ТОМИ

Сиёсий адабиёт нашриётида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларининг «Ленин йўлидан» номли олтинчи томи босмадан чиқди. Бу томга 1976—1977 йилларга оид асарлар киритилган.

Бу томга кирган материалларда совет халқининг содиқ фарзанди, КПСС, совет давлати ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигида партия XXV съезди тарихий қарорларини бажариш соҳасида Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитетининг кўп қиррали фаолияти кўрсатиб берилган. Тўплам материаллари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, бутун партия билан совет давлатининг фаолиятига қўшган буюк ҳиссасини ёрқин тасвирлайди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг асарлари коммунистик ғоявийлик ва партиявийлик намунаси бўлиб, коммунистлар, барча совет кишиларига бизнинг ривож топган, етук социалистик жамиятимиз ҳаётининг қонуниятларини, КПСС ва совет давлатининг ички ҳамда ташқи сиёсатига доир актуал масалаларни чуқурроқ ўзлаштириб олишларига, партиянинг буюк ишга — коммунизмнинг моддий техника базасини яратиш, ижтимоий муносабатларни takомиллаштириш, янги кишини камол топтириш ишига раҳбарлик қилиш борасидаги улуғвор фаолиятини тўла-тўкис тасаввур қилишларига имкон беради.

(ТАСС).

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИДА

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1977 йилда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан мева, сабзавот маҳсулотлари ва картошка етиштиришни, тайёрлашни кўпайтириш бўйича ўтказилган социалистик мусобақаси якунлари.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари иш сифати ва самарадорлигини ошириш учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашиб, КПСС Марказий Комитети май ва сентябрь Пленумлари (1977 йил) тарихий қарорлари, СССРнинг янги Конституциясидан руҳланиб, колхоз ва совхозларда 595 минг тонна сабзавот, мева маҳсулотлари, картошка етиштирилишини таъмин этдилар. Бу планда кўзда тутилганидан 25 минг тонна кўпдир. Областдаги барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 704 минг тоннадан кўп мева, сабзавот маҳсулотлари ва картошка сотилди. Бу планда кўзда тутилганидан 107 минг тонна, социалистик мажбуриятда белгилаб қўйилганидан эса 23 минг тонна кўпдир.

Мамлакатнинг саноат марказларига 196 минг тоннадан кўп мева, сабзавот маҳсулотлари ва картошка юборилди, бу соҳадаги план 147,7 процент бажарилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг донгдор сабзавоткор — Калинин районидаги «Қорасув» совхози бригада бошлиғи Абдураҳим Шерматовга йўллаган мактуби мева, сабзавот маҳсулотлари етиштиришни ва харид қилишни кўпайтириш учун курашда катта сафарбарлик аҳамиятига эга бўлди. Мактубла сабзавоткорлар меҳнатига берилган юксак баҳога жавобан, илғор коллективларнинг аъзолари аввал қабул қилинган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, мева, сабзавот ва картошка ҳосилдорлигини янада ошириш, ялпи маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга аҳд қилдилар. Бунинг натижасида областда умуман олганда сабзавот экинлари ҳосилдорлиги гектар бошига ўртача 212 центнерданга кўпайди. Бу планда кўзда тутилганидан 16 центнердан кўпдир.

1977 йилда мева, сабзавот маҳсулотлари ва картошка етиштиришни кўпайтириш ва сотиш бўйича область районлари, колхозлари, совхозлари ва бригадалар ўртасида бошланган социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети, область комсомол комитети **қарор қилдилар.**

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районн** (район партия комитетининг секретари Р. Қ. Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Х. Аҳмедов, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи-хизматчилари касаба союзлари район комитетининг раиси С. Исмоилов, район комсомол комитетининг секретари М. Жалилова, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Д. Ҳ. Ҳайдаров, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори Р. Ҳалилов ўртоқлар)га берилди. Бу район сабзавот етиштириш планини 128,7 процент, картошка бўйича 100,7 процент бажарилишини таъминлади. Шунингдек, сабзавот тайёрлаш йиллик ҳажми 133,5 процент, картошка 122 процент, қовун-тарвуз 124,4 процент, мева 107,4 процент, узум 105,9 процент бажарилди. Гектаридан 254 центнердан сабзавот, 123 центнердан картошка ҳосили олинди.

Калинин райони область партия комитети ва область ижроия комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланади.

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районидаги «Хасково» совхозига** (директори Т. Н. Бекматов, партия комитетининг секретари Ш. Хўжаев, ишчилар комитетининг раиси К. Комилжонов, комсомол комитетининг секретари А. Воҳидов, бош агроном А. А. Ханзадьян ўртоқлар) берилди. Бу совхоз сабзавот етиштириш планини 113 процент, картошка етиштириш планини 114 процент, давлатга сабзавот сотиш йиллик ҳажмини 129,4 процент, картошка бўйича 103 процент, қовун-тарвуз бўйича 101 процент бажарди. Ҳар гектаридан 280 центнердан сабзавот ва 130 центнердан картошка олинди.

Бу совхоз ҳам область партия комитети ва область ижроия комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланади.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхозга** (раиси А. Абдухолиқов, партия комитетининг секретари И. Абдуллаев, комсомол комитетининг секретари С. Жубаев, бош агрономи Б. Қурбонов ўртоқлар) берилди. Бу колхоз сабзавот етиштириш планини 141,2 процент, мева етиштириш планини 222 процент, давлатга сабзавот сотиш йиллик ҳажмини 144,3 процент, картошка бўйича 170,8 процент, мева бўйича 255,7 процент бажарилишини таъминлади. Ҳар гектаридан 355,4 центнердан сабзавот, 86,3 центнердан мева олинди.

Колхоз область партия комитети, область ижроия комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланади.

(Давоми 2-бетда).

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Марказий Статистика Бошқармасининг маълум қилишича, республика саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик учинчи йили планини муддатидан илгари адо этиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь ойи планини 31 январда бажардилар. (ЎЗТАГ).

БОЙ БЕРИЛГАН ИМКОНИЯТЛАР

Ўтган йили областимизда пахта тайёрлаш бўйича яхши натижаларга эришилган бўлсада, лекин 4 колхоз 3 та совхозда халқ хўжалик плани бажарилмади. Бир қанча хўжаликларда ҳосилдорлик 1976 йилги даражадан камайиб кетди. Редакция ана шу аҳволнинг сабабини аниқлашга, план бажарилмаган, ҳосилдорлик камайган хўжаликларда қолоқликдан чиқиш учун кўрилаётган тадбирларни ўрганишга киришди. Мухбиримиз Босит Халилов шу мақсадда Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз раҳбарлари, бригада бошлиқлари билан суҳбат ўтказди.

— Ўтган йили колхозимизда чигит эрта муддатларда 4 апрелгача экиб олинди, — дейди колхозининг бош инженери Эргаш Ваққосов, — Лекин пахтамиз кечки бўлиб қолди. Чунки ҳаво қуруқ келгани учун чигит ер намига униб чиқмади. Чигит суви бериш зарур бўлган пайтда насосларимиз тўла тайёрмаслиги билиниб қолди. Мен ишга янги келган эдим, бу аҳволни кейин билиб қолдим. Кўчатни тўла ундириб олиш кечикди. Колхозимизда қир ерлардаги пахтани ва бошқа экинларни суғориш учун 13 та насос бор эди. Лекин ана шу насосларнинг нормал ишлашини таъминлайдиган кам-кўстларни ўз вақтида тузатиб турадиган масъул киши тайинланмаган.

Колхозимизда 21 та пахта териш машинаси бор. Шу машиналар билан 3496 тонна пахта териб олиш планлаштирилган эди. Аммо пахта кечки бўлгани, қисман ерлар уруғликка ажратилгани учун дефолиация ҳам кеч ўтказилди. Натижада машина билан 1613 тонна пахта терилди ва план 46 процент бажарилди, холос. Ҳар бир машина билан 81 тоннадан пахта терилди.

Юқоридаги аҳволларни ҳисобга олиб, колхозимиз механизаторлари бу йил ҳам эл олдида уялиб қолмаслик учун техника ремонтига жадал киришдилар. 15 январгача 16 сеялка, 16 культиватор ва ПГЭ, 8 та чизель, 8 та борона, 16 та чопиқ, 8 та ҳайдов тракторлари, 14 та пахта териш машинаси тўла ремонтдан чиқарилди. 7 та пахта териш машинасини капитал ремонт учун «Узсельхозтехника» район бирлашмасига юборилди. Насосларни ремонт қилиш, ёз даврида назорат қилиб туриш учун колхоз правлениеси алоҳида механик тайинлади. Ҳозир насослар ҳам ремонт қилиняпти.

— Ўтган йили энг қолоқ, кам ҳосилли ҳисобланиб келинган қир ерлардан бригадамиз аъзолари 31 центнердан ҳосил олиб мажбуриятни бажардилар. — деди бригада бошлиқларидан Жуман Сайдаев. — Аммо колхозимизда план бажарилмай қолгани бизни афсуслантирди. Менимча, ўтган йили йўл қўйилган хатоларимиздан бири илгари тарвуз экилиб келган, ўт босиб ётган 300 гектар ерга чигит экилишидадир. Ана шу ерлардаги ғўзани шундай қалин ўт босдики, уни ўтоқ қилиб эплаб бўлмади. Қирдаги бригадаларда одам кам, колхозчилар асосан қатнаб ишлайдилар. Бу ҳам ишни қийинлаштирди. Район марказидан ёрдамчилар ҳам келишди. Ўтни юлиш даврида анча кўчат йўқолди. Ғўза ҳам кечки, ҳам сийрак бўлиб қолди. Натижада колхозимиздаги 12 бригададан 5 тасида план бажарилмади. Натижада хирмонимизга 412 тонна пахта кам тўкилди.

Ёввойи ўт ғўзанинг душмани, билиб иш қилинмаса, шунақа дард қолдиради. бизнинг бригадада ҳам баъзи

ҚОЛОҚЛАР БИЛАН СУҲБАТ

камчиликлар бўлди. Айниқса, чигитни ундириб олиш учун сув қуйдик. Шунинг учун ғўза билан бирга ёввойи ўт ҳам униб чиқди, биз унинг олдини олдик. Шунда ҳам кўчат 100 мингдан ошмади. Мўлжалимиздагидан анча кам бўлди.

Яқинда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубини ўқидик. Бригадамиз аъзолари шу Мактубга жавобан бу йил гектаридан 40 центнердан ҳосил оламиз, деб аҳд қилдилар. Шу мақсадда далага кўпроқ маҳаллий ўғит ташияпмиз. Тўла гектарлар ҳосил қилиш тадбирларини кўраяпмиз.

— Бош инженеримиз Эргаш Ваққосов, бригада бошлиғи Жуман ака Сайдаевлар жуда тўғри гапиришди, — деди колхоз раиси Саидвали Абдуллаев. — 1976 йилга нисбатан ўтган йили ҳосилдорлик 4,8 центнер пасайиб кетди. Нафал Исмоилов, Музаффар Абдурасулов, Жуман Сайдаев бошлиқ бригадаларда гектаридан 37,5—31 центнердан ҳосил олинди. Аммо Абдуқодир Турдибоев, Мухлис Гушанов, Юсуф Безгенов бошлиқ бригадаларда план бажарилмади. Айниқса, Юсуф Безгенов бошлиқ бригададаги аҳвол ачинарли бўлди. Бу бригадада план бор-йўғи 57 процент бажарилди. Колхозимиз бўйича гектаридан 28,7 центнердан ҳосил олинди. 1976 йилда колхозимиз ҳар гектар ердан 1624 сўм даромад олган бўлса, 1977 йилда 1436 сўм олди, холос.

Ҳали бу ерда инженеримиз машина билан пахта териш плани бажарилмаганини айтиб ўтди. Бунга фақат пахтани кечки бўлиб қолганигина эмас, шу билан бирга ер шароитимизнинг ноқулайлиги, қирда қия, машина юриши қийин, пастда эса майда-майда карталарнинг кўплиги ҳам сабаб бўлди. Машиналар бундай ерларда унумли ишлай олмаяпти. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти шу каби бошқа камчиликларни таҳлил қилиб, 1978 йилда самарали ва сифатли ишлаш учун бир қатор амалий тадбирларни белгилади.

Бу йил чигит машиналар бемалол ишлай оладиган текис ерларга экилади. 1, 2, 6, 8-бригадаларнинг кам қувватли 63 гектар ерига 25 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Далага 6000 тонна маҳаллий ўғит чиқарилди. Сувдан тўғри фойдаланиш учун 300 гектар ер текислаб қўйилди.

Колхозимизда пиллачилик салмоқли, 250 қути пилла қурти боқилади. Авжи ғўза ягана қилинадиган пайтда колхозчиларимизнинг кўпчилиги қурт боқиш билан банд бўлади. Шуни ҳисобга олиб пастдаги 600 гектар текис ерга уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялка билан чигит экиш планлаштирилди. Яганага кетадиган вақт ва ҳаражат иқтисод бўлади.

1970 йилда колхозимизда 554 та майда карталар бор эди. Эндиликда карталар йириклаштирилди. Техникани унумли ишлатиш учун йўл очилмоқда. Шу кунларда 11 та бульдозер ишлаб турибди.

Ёввойи ўтга қарши 80 гектар ерга 4 тоннадан далапон сепиб шудгор қилиб қўйилди. Ўтган йилги доғни ювиш учун шу каби қатор тадбирлар амалга ошириляпти. Пахта майдонимиз 900 гектар. План бажарган 7 бригада бошлиқлари ўз ўрнида ишлашяпти. Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга қарор қилдик.

Лекин ўзимизга боғлиқ бўлмаган, ҳал қилиниши зарур бўлган ишлар ҳам бор. Айрим ерларимизни шўр босяпти. Камида 10 километр келадиган зовурлар тозаланиши керак. Алоқадор ташкилотлар ҳанузгача экскаватор юборишмаяпти. Бундан ташқари «РЮ-3-4» каналини реконструкция қилиш иши ҳам кечиктириляпти.

Колхозимиздаги 250 гектар ер капитал планлаштирилиши керак. «Узгипрозем»нинг лойиҳаси ҳам бор.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

(Боши 1-бетда).

1977 йилда сабзавот экинлари етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш, ҳосилдорликни оширишда эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар область партия комитети ва область ижроия комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланадилар:

Тошкент районни (район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Т. Толипов, район ижроия комитетининг раиси А. К. Абдувалиев, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи-хизматчилари касаба союзлари район комитетининг раиси С. Тожиев, район комсомол комитетининг раиси Н. Лутфиллаев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи Ғ. Усмонова, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори И. Иноғомов ўртоқлар). Бу район сабзавот етиштириш планини 121.1 процент, сабзавот тайёрлаш йиллик ҳажмини 123.4 процент, мева бўйича 103,5 процент, узум тайёрлаш йиллик ҳажмини 106.6 процент бажарилишини таъминлади. Ҳар гектаридан 235 центнердан сабзавот, 107 центнердан картошка ҳосили олинди.

Бўстонлиқ районни (район партия комитетининг биринчи секретари М. И. Кунов, район ижроия комитетининг раиси А. Айдарқулов, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи-хизматчилари касаба союзлари район комитетининг раиси Норпўлатов, район комсомол комитетининг секретари М. Норматова, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи З. Саидкаримов, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори Ф. Жуманов ўртоқлар). Бу район сабзавот етиштириш планини 111.2 процент, мева планини 137 процент бажарилишини таъминлади. Ҳар гектаридан 230 центнердан сабзавот олинди.

Пискент районни (район партия комитетининг биринчи секретари С. Д. Саидалиев, район ижроия комитетининг раиси М. Халилов, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзлари район комитетининг раиси А. Гизатулин, район комсомол комитетининг секретари А. Носиров, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Азнаулов, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори вазифасини бажарувчи С. Баҳромов ўртоқлар). Бу район сабзавот етиштириш планини 139.2 процент, узум етиштириш планини 119.4 процент, сабзавот тайёрлаш йиллик ҳажмини 189.3 процент, қовун-тарвуз бўйича 105.1 процент, мева бўйича 129,7 процент, узум бўйича 126.1 процент бажарилишини таъминлади. Ҳар гектаридан 232 центнердан сабзавот, 129,7 центнердан мева, 126,1 центнердан узум олинди.

Қуйи Чирчиқ районни (район партия комитетининг биринчи секретари А. Саидхўжаев, район ижроия комитетининг раиси В. Ф. Шек, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи-хизматчилари касаба союзлари район комитетининг раиси Ан Ман Хо, район комсомол комитетининг секретари Ш. Сманалиев, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Д. Баҳодиров, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори М. Раимқулов ўртоқлар). Бу район сабзавот етиштириш планини 117 процент, қовун-тарвуз етиштириш планини 106 процент, сабзавот тайёрлаш йиллик ҳажмини 128.8 процент, қовун-тарвуз бўйича 119,9 процент, мева бўйича 133.3 процент бажарилишини таъминлади. Ҳар гектаридан 211 центнердан қовун-тарвуз олинди.

Тошкент районидаги Навоий номли колхоз. Ҳар гектаридан 339 центнердан сабзавот олинди.

Шу райондаги Карл Маркс номли колхоз, ҳар гектаридан 280 центнердан сабзавот олинди.

Шу райондаги «Ленин йўли» колхози, ҳар гектаридан 256 центнердан сабзавот, 122 центнердан узум ҳосили олинди.

Шу райондаги Охунбобоев номли колхоз, ҳар гектаридан 286 центнердан сабзавот, 123 центнердан картошка олинди.

Шу райондаги Ильич номли колхоз, ҳар гектаридан 264 центнердан сабзавот олинди.

Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхоз, ҳар гектаридан 280 центнердан сабзавот олинди.

Шу райондаги Калинин номли колхоз, ҳар гектаридан 268 центнердан сабзавот, 133 центнердан картошка ҳосили олинди.

Шу райондаги «Москва» колхози, ҳар гектаридан 291 центнердан сабзавот олинди.

Шу райондаги Куйбишев номли колхоз, ҳар гектаридан 256 центнердан сабзавот ҳосили олинди.

Шу райондаги Свердлов номли совхоз, ҳар гектаридан 250 центнердан сабзавот, 130 центнердан картошка ҳосили олинди.

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози ҳар гектаридан 279 центнердан сабзавот, 137,5 центнердан картошка ҳосили олинди.

Шу райондаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози, ҳар гектаридан 273 центнердан сабзавот олинди.

Чиноз районидаги «Олмазор» совхози, ҳар гектаридан 90 центнердан мева олинди.

Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхози, ҳар гектаридан 166 центнердан мева, 124 центнердан узум ҳосили олинди.

Шу райондаги «Дўрмон» совхози, ҳар гектаридан 157 центнердан узум олинди.

Мева, сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари учун қуйидаги бригадалар область партия комитети ва область ижроия комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланадилар.

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоздан:

Ҳар гектаридан 359 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ С. Аштоев бошлиқ бригада.

— Ҳар гектаридан 388 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ Б. Нургизаров бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 430 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ Қ. Файзибеков бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 398 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ С. Иброев бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

Шу райондаги Қозоғистон ССР 30 йиллиги колхозидан:

— ҳар гектаридан 497 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ Н. Ким бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 382 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ Г. Пак бошлиқ сабзавотчилик бригадаси.

Калинин районн бўйича «Бўзсув» совхозидан:

— Ҳар гектаридан 570 центнердан сабзавот ҳосили олган У. Калменов бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

Свердлов номли колхоздан —ҳар гектаридан 175 центнердан мева ҳосили олган ўртоқ Сим-Сан Сон бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

Гагарин номли совхоздан — ҳар гектаридан 119 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ Ш. Шакмалов бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

Тошкент районн Навоий номли колхоздан,

— ҳар гектаридан 385 центнердан ҳосил олган ўртоқ М. Ҳасанов бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 355 центнердан ҳосил олган ўртоқ А. Абдуазимов бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 399 центнердан ҳосил олган ўртоқ А. Қорабоев бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 441 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ Ю. Исломов бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

ҳар гектаридан 412 центнердан ҳосил олган ўртоқ М. Турғунов бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 371 центнердан ҳосил олган ўртоқ И. Абдувалиев бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 390 центнердан сабзавот ҳосили олган ўртоқ М. Бўриев бошлиқ сабзавотчилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 407 центнердан сабзавот олган Т. Ҳолдоров бошлиқ бригада.

Карл Маркс номли колхоздан:

— ҳар гектаридан 258 центнердан сабзавот, 202 центнердан картошка ҳосили олган ўртоқ М. Саъдуллаев бошлиқ сабзавот-картошкачилик бригадаси;

— ҳар гектаридан 404 центнердан сабзавот, 205 центнердан картошка ҳосили олган ўртоқ Ф. Мирзаев бошлиқ сабзавот картошкачилик бригадаси.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети томонидан тасдиқланган 1977 йил 7 апрель 52-сон социалистик мусобақа шартлари тўғрисидаги қарорга мувофиқ, область план бўлими Калинин районига, Калинин районидаги «Хасково» совхозига, Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхозга социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун биттадан енгил автомашина ажратиши керак;

область партия комитети, область ижроия комитетининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган бригада коллективига СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига бориш учун йўлланма ажратилади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область қишлоқ хўжалик бошқармаси, «Ташсадвинсовхоз» трестига, хўжаликларнинг раҳбарлари, партия ташкилотларига КПСС Марказий Комитети декабрь (1977 йил) Пленуми қарорлари асосида 1978 йилда мева, сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва сотишни кўпайтириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдиришга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди.

Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти, сабзавот, полизчилик ва картошкачилик илмий-тадқиқот институти, область район газеталари редакциялари, радио ва телевидение редакцияларига социалистик мусобақа ғолиблари — илғор районлар, колхозлар, совхозлар, бригадалар коллективларининг сабзавот, қовун-тарвуз, картошка, мева ва узум етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги тажрибаларини ўрганиш ва кенг оммалаштириш топширилди.

ЗАФАРЛИ ОДИМЛАР

(Боши биринчи бетда).

Қора металлургия, машинасозлик ва металл ишлаш саноати, ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати, шиша ва чинни-фаянс, енгил саноат илдам суръатлар билан ривожланди. Рангли металлургия, кўмир саноати, химия ва нефть химияси саноати, бинокорлик материаллари саноати, озиқ-овқат саноати янада ривож топди.

Меҳнат унумдорлиги 3,3 процент ошди.

Қорақалпоғистон АССР, республикадаги барча областлар ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулотни реализация қилиш йиллик планини ошириб бажарди.

Республика саноатида машина-ускуналардан, хом ашё ва материаллардан фойдаланишни яхшилаш, ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини ошириш соҳасида олиб борилаётган ишлар давом эттирилди.

Сифати олий категориядаги маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Машина, ускуна, аппарат ва приборларнинг 200 дан зиёд янги типларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва кўплаб ишлаб чиқарила бошланди.

Умуман республика бўйича саноат маҳсулотининг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди: электр энергия—34.9 миллиард киловатт-соат; (минерал ўғитлар) шартли бирликларда — 5878,4 минг тонна; куч трансформаторлари — 6077 минг киловольт-ампер; компрессорлар —6156 дона; тракторлар—23,7 минг дона; трактор прицеплари — 37,6 минг дона; пахта териш машиналари (физик бирликларда) — 8,7 минг дона; кўприксимон электр кранлари (махсус кранлар ҳам шу ҳисобга киради) — 1309 дона ;экскаваторлар — 1465 дона; қоғоз — 26,2 минг тонна; йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — 4227 минг куб метр; пахта ёғи — 1758,6 минг тонна; хом ипак — 1582,0 тонна; канол толаси—33,1 минг тонна; пайпоқлар — 39,3 миллион жуфт; ички трикотаж — 30,0 миллион дона; устки трикотаж — 17,2 миллион дона; чарм пойафзал — 27,1 миллион жуфт; гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан тайёрлангани) — 100,8 минг тонна; колбасалар — 47,4 минг тонна; (мол ёғи давлат ресурслари хом ашёсидан тайёрлангани) — 9,5 минг тонна; сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (давлат ресурслари хом ашёсидан тайёрлангани) — 370,1 минг тонна, ўсимлик мойи — (давлат ресурслари хом ашёсидан тайёрлангани) — 450,0 минг тонна; кондитер маҳсулотлари — 118,4 минг тонна; консервалар — 595,5 миллион шартли банка; маданий-маиший ва рўзғорда ишлатиладиган моллар (комплектловчи узеллар ва деталлар ҳам шу ҳисобга киради) — 335,6 миллион сўмлик ишлаб чиқарилди.

Машинасозлик маҳсулотининг бир қанча турларини, шунингдек кўпгина халқ истеъмол қиладиган молларни ишлаб чиқариш ортди.

Умуман саноатнинг иш якунлари ижобий бўлгани ҳолда, айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш топшириқларини, техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар, меҳнат унумдорлигини ошириш ва фойда олиш бўйича топшириқларни бажармадилар. Дизеллар, центробеж насослар, холодильниклар, дераза ойнаси, цемент, қурилишда ишлатиладиган ғишт, асбоцемент, шифер, ип газлама, мева-сабзавот консервалари, маданий-маиший ва рўзғорда ишлатиладиган моллар ишлаб чиқариш плани бажарилмади. Маҳсулотлар бир қанча турининг техникавий даражаси ва сифати ҳали ҳам паст бўлиб қолмоқда. Айрим ишга туширилган қувватлар секин ўзлаштирилмоқда ва улардан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

Республика колхозлари ва давлат хўжаликлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан белгиланган кенг программани амалга ошира бориб, 1977 йилда деҳқончилик ва чорвачиликнинг асосий маҳсулотларини етиштириш ва харид қилишни кўпайтиришни таъминладилар.

5,9 миллиард сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилди, бу эса 1976 йилдагига нисбатан 0,2 миллиард сўмлик кўп.

Пахтачиликда катта муваффақиятларга эришилди. Қорақалпоғистон АССР ва барча областлар (Жиззах областидан ташқари) давлатга пахта сотиш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 5 миллион 680 минг тонна пахта етказиб берилди. Бу эса халқ хўжалик планида белгиланганидан 330 минг тонна кўпдир.

Техника тараққиётининг пахтачиликка янада жорий этилганлиги пахта етиштиришни анча кўпайтиришга ёрдам берди. Механизаторлар ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Улар 3 миллион 364 минг тонна пахтани ёки бутун ҳосилнинг 59 процентини машиналар билан териб бердилар.

Лалмикор ерларда қурғоқчилик рўй берганлиги натижасида талай миқдорда бошоқли экинлар ҳосили яхши бўлмаганлиги сабабли умуман республикада йиғиштириб олинган ғалла камайди.

Барча категориядаги хўжаликларда деҳқончиликнинг асосий маҳсулотларини етиштириш қуйидагича бўлди (минг тонна ҳисобида): пахта — 5680,4; донли экинлар жами — 1730,0; картошка — 208,1; сабзавот — 1805,4; озиқ-овқат бўладиган полиз маҳсулотлари — 756,9; мева ва резавор мева, шу жумладан цитрус мевалар — 693,7; узум — 335,9.

Давлат йўли билан харид қилинган деҳқончилик маҳсулотлари кўпайди. Пахта, картошка, сабзавот-полиз экинлари маҳсулоти, мева, узум харид қилиш юзасидан умуман республика бўйича олинган социалистик мажбуриятлар бажарилди.

Республика колхоз ва совхозлари ҳосилни йиғиштириб олишни тугаллаб, 1978 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни ўтказишга анча барвақт киришдилар. 1910,8 минг гектар майдондаги ер кузда шудгорланди. 857,5 минг гектар майдонга кузги дон экилди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш тўғрисидаги маълумотлар қуйидагича: барча категориядаги хўжаликлар 267,9 минг тонна (сўйилган вазнда) гўшт, 1842,5 минг тонна сут, 1227,5 миллион дона тухум, 23965 тонна жун етиштирдилар.

Қорамоллар ва парранда маҳсулдорлиги ошди. Колхозлар ва совхозларда ҳар бир бош сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори 1976 йилдагига нисбатан 6 процент, товуқлардан олинган тухум ўртача миқдори 3 процент кўпайди.

Давлат йўли билан чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш 1976 йилдагига нисбатан ошди. Мол ва парранда (тирик вазнда) харид қилиш давлат плани 3,8 процент, сут 8,9 процент, тухум 13 процент, пилла 11,8 процент ошириб бажарилди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий техника базаси янада мустаҳкамланди. Давлатнинг ва колхозларнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга сарфлаган капитал маблағлари ишнинг ҳамма комплекси бўйича 2 миллиард сўмликдан ошди ва 1976 йилдагига нисбатан 3 процент кўпайди.

1977 йилда республиканинг қишлоқ хўжалигига 16,9 минг трактор, 7,2 минг юк автомобиллари ва махсус автомобиллар, 0,9 минг ғалла комбайнлари, 2,0 минг маккажўхори ўрадиган, 0,8 минг силос йиғиб оладиган комбайнлар, 6,5 минг пахта териш машиналари, 9,1 минг сеялка, 12,6 минг культиватор ва бошқа кўп миқдорда қишлоқ хўжалик машиналари етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалиги 4820 минг тонна минерал ўғит ёки 1976 йилдагига нисбатан 311 минг тонна кўп ўғит ва 12 минг тонна химиявий қўшимча озуқа олди.

Ўрта Осиё темирйўли ва Ўзбекистон территориясида жойлашган йўл бўлимлари, халқ хўжалик юклари ташиш йиллик планини 100,1 процент, юк обороти планини 101 процент бажардилар. 1976 йилдагига нисбатан юк обороти 4 процент ошди.

Умум фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк ташиш ва юк обороти йиллик планини 103 процент, пассажир ташиш ва пассажир обороти плани 102 процент бажарилди.

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси республика халқ хўжалигида авиациядан фойдаланиш ишлари планини 1977 йилда 103 процент адо этди. Бу ишларнинг ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 2 процент ошди.

Маҳсулотнинг умумий ҳажми бўйича алоқа корхоналари (почта, телеграф, телефон, радио) йиллик планини 1976 йилги алоқа маҳсулоти ҳажмига қараганда 7 процент ошириб бажардилар.

1977 йилда 11 та янги йирик давлат саноат корхонаси ишга тушди. Мавжуд корхоналар ва цехлари реконструкция қилинди ҳамда кенгайтирилди.

Янги корхоналар қуриш ва мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва кенгайтириш йўли билан бир қанча энг муҳим ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Электроэнергетика соҳасида Сирдарё ГРЭСида олтинчи ва еттинчи энергоблоклар ва Ленин номли Фарғона ТЭЦида битта энергоблок, ҳар хил кучланишдаги электр линиялари фойдаланишга топширилди.

Нефть ва газ саноатида магистраль газ қувурлари ётқизилди ва нефть ҳамда газ қудуқлари ишга туширилди.

Енгил саноат, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатида, Бухоро ип-газлама комбинатида, Қашқадарё ва Сурхондарё областларидаги иккита пахта заводида, Красногвардейскдаги вино комбинатида ва Қибрайдаги пиво-алкогольсиз ичимликлар комбинатида, Урганч ёғ-экстракция заводида, янги Тошкент консерва заводида, Нукус, Ангрен ва Андижон сут заводларида ва бошқа бир қанча корхоналарда қувватлар фойдаланишга топширилди.

Қишлоқ хўжалигида 10 минг бош бузоқ парвариш қиладиган ва бўрдоқи боқиладиган йирик чорвачилик комплекси ва 4,6 минг бош сигир боқиладиган комплекслар ишга туширилди. Тухум етиштирувчи паррандачилик фабрикаларида товуқлар сони 410,3 мингта кўпайтирилди ва гўшт етиштирувчи паррандачилик фабрикаларида бир йил ичида паррандалар сони 1,35 миллионта кўпайди.

88,7 минг гектар янги суғориладиган ерлар фойдаланишга топширилди ва катта майдонларда ерларнинг мелиоратив холатини яхшилаш ва ерларни текислаш юзасидан катта иш олиб борилди.

Илгари сув чиқарилган яйловлардаги иншоотлар реконструкция қилинди, суғориш системалари қайта тузилди ва уларнинг сув билан таъминланиши яхшиланди, Аму— Бухоро канали иккинчи навбати битказилди.

Маблағ билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобида республика халқ хўжалигига ажратилган капитал маблағлар 4860 миллион сўмдан иборат бўлди ва 1976 йилдагига нисбатан 8 процент ошди.

Қурилиш-монтаж ишларида банд бўлган барча бригадаларнинг қарийб 20 проценти Злобин методи асосида бригада пудрати усулида ишлади.

Қурилишларнинг техникавий даражаси янада оширилди, тўла йиғма қурилиш ҳажми кўпайди.

Шу билан бирга бир қанча ишлаб чиқариш қувватларини ва асосий фондларни ишга тушириш юзасидан берилган топшириқлар бажарилмади. Айрим қурилиш-монтаж ташкилотлари пудрат ишлари планини, меҳнат унумдорлигини ошириш ва фойда олиш планини адо этмадилар. Капитал маблағлар ишга тушириладиган қурилишлар ва объектларга етарли даражада тўпланмади.

Ўзбекистон ССР Марказий Статистика Бошқармасининг ахборотида айтиладики, халқ хўжалигида банд бўлган ишчилар ва хизматчиларнинг ўртача йиллик сони 3,6 миллион кишидан иборат бўлди ва 1976 йилдагига нисбатан 0,1 миллион киши кўпайди; колхозларнинг жамоат хўжалигида банд бўлган колхозчиларнинг ўртача йиллик сони 1044,8 минг кишидан иборат бўлди.

Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадлар бир йил ичида 2,9 процент ошди.

1977 йилда ишчи ва хизматчиларнинг пул билан тўланган ўртача ойлик иш ҳақи 1976 йилдаги 140 сўм ўрнига 143 сўмга етди. Ижтимоий истеъмол фондларидан берилган тўловлар ва имтиёзларни қўшган ҳолда иш ҳақи 200 сўмдан 205 сўмгача кўпайди.

1977 йилнинг охирларидан бошлаб халқ хўжалигининг ноишлаб чиқариш тармоқларидаги ходимлар ўртача иш ҳақи оладиган категорияларининг ставка ва окладларини ошириш тадбирларини бажаришга киришилди.

Саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш участкалари мастерлари учун тунги ишга қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилди ва йўллар министрлигининг темир йўл ва метрополитендаги асосий ишлар билан боғлиқ ходимларнинг тунги ишлари учун меҳнат ҳақи оширилди.

Колхозчиларнинг меҳнат ҳақи 8,3 процент кўпайди.

Аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан олган тўловлари ва имтиёзлари 4131,8 миллион сўмдан иборат бўлди ва бир йил ичида 266,5 миллион сўм кўпайди.

Халқ хўжалигининг баъзи тармоқларидаги ходимлари учун пенсияларнинг минимал миқдори оширилди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти, шу жумладан умумий овқатланиш корхоналарининг товар обороти 8088,3 миллион сўмдан иборат бўлди ва 1976 йилдагига нисбатан 6 процент ошди.

Республика аҳолисига кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 11,5 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 13,2 процент ошди.

Давлат капитал маблағлари, колхозлар ва аҳолининг маблағлари ҳисобидан жами сатҳи 5403 минг квадрат метрдан иборат 95,2 мингта янги шинам квартиралар ва хусусий уй-жой бинолари қурилди. Бу эса 603 минг кишининг уй-жой шароитини яхшилаш имконини берди.

Янги умумий таълим мактаблари, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар ва бошқа маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилди.

Тошкентда метрополитеннинг биринчи навбати ишга туширилди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривожланди.

Республикада 5360 минг киши таълимнинг ҳар хил турларига жалб этилган, шундан 3815,8 минг киши умумий таълим мактабларининг барча турларида, 90,7 минг киши ўрта ҳунар-техника билим юртларида, 208,6 минг киши махсус ўрта ўқув юртларида. 259,6 минг киши олий ўқув юртларида таълим олди.

Маданий оқартув муассасаларининг тармоқлари кенгайтирилди, аҳолига медицина хизмати яхшиланди.

Ўзбекистон ССР аҳолисининг сони 1978 йил 1 январида 14,9 миллион кишидан иборат бўлди.

(ЎзТАГ).

Матрёна Ким Янгийўл шаҳридаги «Марҳабо» ательесининг кўли гул бичиқчиларидан. Тажрибали бичиқчи кунлик планларини доимо 130—140 процент бажариб, буюртмачилар ҳамда ўз ҳамкасблари хурматини қозонмоқда. Суратда: (чапда) М. Ким навбатдаги буюртмани қабул қилмоқда.

А. Жданов фотоси.

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

«ЮБИЛЕЙ йилига — зарбдор якун» шиори остида меҳнат қилган Янгийўл кондитер-хамиртуруш бирлашмаси коллективи ўтган йили топшириқни муддатидан бир ой илгари бажарди. Қандолатчилар 50 минг 890 тонна кондитер маҳсулоти ишлаб чиқардилар.

Ҳозир бирлашма коллективи тайёрлаётган ширинликларнинг хилма-хиллиги ва сифатлилиги аҳолининг кондитер маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўла қондирмоқда.

Бирлашма ташкил этилганидан бери ҳар тарафлама ўсди, улғайди. Эндиликда биргина областимизда эмас, балки республикамиздаги ширинликлар ишлаб чиқарувчи йирик корхоналардан бирига айланди. Бирлашма ўз маҳсулотларини Лейпциг, Дамашқ, Деҳли, Улан-Батор, Загреб каби шаҳарлардаги Халқаро кўргазмаларда намойиш қилди ва ҳозирда жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига экспорт қилмоқда.

Беш йиллик бошидан буён енг шимариб ишга киришган янгийўллик қандолатчилар фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш натижасида меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини кескин яхшилашга муяссар бўлдилар. Мавжуд цехлардаги эскирган асбоб-ускуналар янги, замонавий, такомиллаштирилганлари билан алмаштирилди, кўплаб қўл меҳнати жараёнлари механизациялашди ва автоматлашди. Масалан, ярим фабрикатлар цехида какао порошоги ишлаб чиқарувчи янги технологик поток линия ишга туширилди. Карамель цехи реконструкция қилиниб, бу ерда механизациялаштирилган янги поток линия ўрнатилди. Чунки, илгари бу ердаги совутиш столи иш жараёнини узайтирар, иш вақтининг ортиқча сарф бўлишига олиб келарди. Янги поток линиянинг ишга туширилиши эса ирис массасини тўғридан-тўғри совутиш барабанидан ўраш машинасига узатиб, бекор туриб қолишга барҳам берди. Меҳнат унумдорлиги 1,5 баравар ўсди. Шунингдек, юқори унумли какао майдаловчи ва «ЛА-1» типидаги ирис ўровчи агрегатлар ишга туширилди... 1977 йилда 37 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шундан 7150 минг сўмликдан кўпроғи давлат Сифат белгиси билан тайёрланди.

Бирлашма маъмурияти рационализаторларнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган таклифларини жорий этишга алоҳида эътибор беряпти. 1977 йилнинг ўзида 20 дан ортиқ рационализаторлик таклифи амалга оширилди. Ихтирочилардан айниқса А. Штейнке, И. Марталлер, Б. Бекмирзаев, Т. Валиевлар қимматли таклифлар билан чиқдилар.

Бирлашмада ташкил этилган сифатни бошқариш бўлими маҳсулотнинг аъло сифатли бўлишини таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Бўлим ўз планига кўра маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системасини ва корхона стандартларини ишлаб чиқмоқда ва жорий этмоқда. Маълумки, фақат ҳар бир ишчи учун қонун бўлган стандарт талаблари асосидагина юқори сифатли буюмлар ишлаб чиқариш мумкин. Бирлашмада 11 та корхона стандарти ишлаб чиқилди. Стандарт талаблари асосида маҳсулот тайёрлаш ҳар бир ишчининг, ҳар бир ишлаб чиқариш иштирокчисининг ўз ишига бўлган масъулиятини оширади, ўз-ўзини назорат қилиш принципини шакллантиради, виждонан меҳнат қилишга ўргатади.

Бирлашмада маҳсулот сифатини яхшилашнинг Саратов области корхоналарида ишлаб чиқилган ҳамда КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган системаси жорий этилган. Бу системанинг асосий мақсади маҳсулот тайёрловчилар меҳнатини бошқариш орқали маҳсулот сифатини яхшилашдан иборатдир. Саратов системасида ҳар қандай касб ходимлари меҳнати сифатининг кўрсаткичи — маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ, яъни биронта ҳам нуқсонсиз топшириш процентидир.

Илғор иш усулларини қўллаб, самарадорлик ва сифат учун курашаётган корхона аҳли кўзлаган мақсадига эришмоқда. Ҳозирнинг ўзида кондитер маҳсулотларининг 26 хили давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг охирига келиб, ялпи маҳсулотнинг 40 проценти фахрий беш қиррали белги билан тайёрланиши кўзда тутилган.

Корхонада ташкил этилган ўзаро социалистик мусобақада коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган хамиртуриш заводи, ун-кондитер, карамель цехлари пешқадамлик қилишиб, янги-янги меҳнат зафарларини қучмоқдалар. Мазкур коллективлар ишлаб чиқариш нормаларини мунтазам 120—130 процент адо этишяпти.

Республика 14 донгдор ишчиси ташаббусига қўшилган меҳнат илғорлари — Сония Зарипова, Гули Ҳолмуродова, Санобар Тошматова, Екатерина Панкрацлар айни кунларда 1978 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига маҳсулот топширишяпти. Корхонада 20 нафар ишчи фидокорона меҳнати туфайли Ватанимизнинг орден ва медалларини олишга сазовор бўлишди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг барча меҳнаткашларга йўллаган Мактуби бирлашма ишчи-хизматчи, инженер-техник ходимларини ҳам юксак марралар сари илҳомлантириб юборди. Мусобақани авж олдираётган янгийўллик кондитерчилар беш йилликнинг учинчи зарбдор йилида ҳам халқимизга кўплаб сифатли кондитер маҳсулотлари етказиб беришдек олижаноб йўлда астойдил тер тўкмоқдалар.

Т. ТОШЕВ,
К. РИХСИЕВ.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ОРЖОНИКИДЗЕ. (Ўз мухбиримиздан) «Октябрь» колхози чорвадорлари давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Қабул пунктларига 25,5 тонна сифатли гўшт маҳсулоти етказиб берилди. Гўшт учун топширилган 60 бош қорамол, ҳар бирининг ўртача тирик вазни 436 килограммни ташкил этди.

Хўжалик чорвадорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, оширилган мажбурият қабул қилишди. Улар йил охиригача планда белгиланган 33 тонна ўрнига 41 тонна гўшт етиштириш учун курашмоқдалар.

МАОРИФЧИЛАР КЕНГАШИ

Киров район партия комитети ҳар ойда район мактабларининг директорлари, илмий-бўлим мудирлари, боғча-ясли мудиралари, тарих ўқитувчиларининг кенгашини ўтказиб туради. Куни кеча ўтказилган ана шундай йиғилишда район халқ маорифи бўлими мудири А. Тўраева «КПСС XXV съезди меҳнат тарбияси ҳақидаги вазифаларини район мактабларида бажарилиши ҳақида» доклад қилди. Сўнгра йиғилиш қатнашчилари моҳир қўллар буюмлари асосида ташкил этилган кўргазмани томоша қилдилар. Кейинги машғулот кун тартибига ёшларнинг касб танлашга онд масаласи қўйилган.

ФАИЗИНИСО ҚЎЗИЕВАни Бекобод районидаги «Победа» колхозининг аъзолари фахр билан бизнинг депутатимиз дейишади. Файзинисо меҳнат ва ўқишни халққа хизмат қилиш билан қўшиб олиб бормоқда. Унинг бригадаси 75 гектар ернинг ҳар гектари ҳисобига 35 центнердан пахта олди. Чўл шароитини ҳисобга олганда бу ҳазилакам ҳосил эмас. Пахтанинг 95 проценти машиналар билан йиғиб олингани катта фойда келтирди. Депутатни шу кунларда гоҳ далада, гоҳ фермада, болалар боғчасида ёки кутубхонада учратасиз. У Тошкент қишлоқ хўжалик институтида сиртдан ўқийди. Суратларда: Ф. Қўзиева сайловчини қабул қилмоқда. (Пастда) кутубхонада бўлажак сессияга ҳозирлик кўрмоқда.

А. АВАЗОВ ва Р. ШАГАЕВ фотолари. (ЎзТАГ).

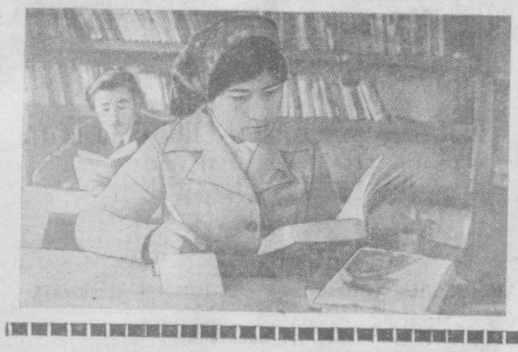

ДЕФОЛИАНТ ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг олимлари дефолиантларнинг сифат жиҳатидан янги группасини яратдилар. Бу дефолиант баргларнинг бир текис тўкилишини таъминлаш билан бирга чаноқларнинг тўла очилишига ёрдам беради, дессикацияга ҳожат қолмайди, айни пайтда инсон ва атроф муҳит учун мутлақо зарарсиздир. Бунинг устига дефолиант ерни яхши ўғитлаб тупроқда қўшимча озуқавий моддалар запасини яратади.

Янги дефолиантнинг таркиби мураккаб эмас, у пахта чаноғининг пишувини ва очилишини тезлаштирадиган кенг тарқалган дессикант-хлорат магний негизида яратилган бўлиб, минерал ўғитлар-аммафос ёки мочевина билан муайян пропорцияда аралаштирилгандир. Ҳосилни йиғиштириб олишнинг ва тупроқнинг конкрет шароитларига қараб ана шундай қўшилмалардан фойдаланишнинг олти варианти ишлаб чиқилган. Айни пайтда қиммат турадиган хлорат магнийнинг сарфланишини баъзан оддий дозага нисбатан учдан икки ҳисса камайтирилади, лекин дефолиантнинг таъсир кучи камаймайди.

Олимлар бу янги усулни табиатни қўриқлашнинг самарали тадбири сифатида ўйлаб топдилар. Кузда Октябрь, Оқолтин ва Жиззах районларининг хўжаликларида ўтказилган ишлаб чиқариш тажрибалари кўзда тутилган мақсадга эришилганлигини кўрсатди. Дефолиант-ўғитлар ғўза баргини тушириш учун қўлланиб келинаётган бутифос ва бошқа заҳарли дориворлардан сира қолишмайди. Бошқа ҳодисаларга келганда эса дефолиациянинг янги усулида улар тўғридан-тўғри деҳқонларнинг фойдасига хизмат қилади.

(ЎзТАГ мухбири).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ПЕШТАХТА ЁНИДА ДИРЕКТОР

ВАРШАВА, 30 январь. (ТАСС). «Жуда қимматли ташаббус. Харидорлар билан бевосита мулоқотда бўлишнинг биз учун катта аҳамияти бор. Харидорлар айтган мулоҳазаларни ўз ишимизда албатта назарда тутамиз».

Лодз марказий универсал магазинининг ходимлари бошлаган қизиқарли ташаббусда иштирок этган шаҳар тикувчилик фабрикаларидан бирининг раҳбари мана шу гапларни айтди.

Польшада катта тўқимачилик маркази — Лодз енгил саноат бир қанча корхоналарининг директорлари бир неча кун «Централь» унивемагининг пештахталари ёнида сотувчилар билан бирга турдилар. Тикувчилик фабрикаларининг раҳбарлари харидорлар билан суҳбатлашиб, пештахталарда ётган фирма газламаларининг хусусиятлари ёки камчиликларини улар билан бирга муҳокама қилиб, ўз корхоналари тўқиётган маҳсулотлар тўғрисидаги фикрни харидорларнинг ўзидан билиб олдилар. Шаҳар аҳолиси унивемаг ходимларининг бошлаган «Пештахта ёнида директор» ташаббусига ғоятда қизиқиб қаради. Чунки уларнинг кўплари шу тўқимачилик фабрикаларида ишлайди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПРАГА. ЧССР федерал статистика бошқармасининг хабар қилишича, 1977 йил охирида Чехословакия аҳолиси 17 миллион 84 минг кишига етди. Булардан 10 миллион 218 минг нафари Чех Социалистик Республикасида, 4 миллион 866 минг нафари эса Словакия Социалистик Республикасида истиқомат қилади.

БОНН. 5 кун давом этган забастовкадан сўнг 20 мингдан ортиқ юк ташувчи, лоцманлар ва Гамбург, Бремен ҳамда ГФРнинг бошқа портларидаги хизматчилар ишга тушдилар.

Бу забастовка сўнгги 27 йил ичида ғарбий Германия портчиларининг энг йирик чиқиши бўлди. Забастовка уларнинг қатъий ғалабаси билан тугади. Бирлашган ҳаракат натижасида портларда штрейкбрехерлар отрядларини ишга жалб этиш йўлида қилинган барча уринишларга зарба берилди. Корхона эгалари ёнбосишга мажбур бўлдилар. Улар меҳнат шароитини яхшилаш ва иш ҳақини ошириш тўғрисида касаба союзларининг талабларини қисман бажардилар.

ДАККА. Бангладеш пойтахтида учинчи миллий экспорт ярмаркаси оғилди. Унда мамлакат ташқи бозорга тавсия этаётган анъанавий ва янги товарлар намойиш қилинган.

Бангладеш экономикаси кўп жиҳатдан чет элларга товар сотишга боғлиқ. Фақат жут ва ундан қилинган буюмлар республикага тушадиган ҳамма валютанинг бешдан тўрт қисмини беради. Ҳозирги вақтда Бангладеш билан савдо-сотиқ ишлари олиб борадиган мамлакатлар сони 100 тага етди. Бангладеш қоғоз, чой, кокс ёнғоғининг мағизини ҳам ташқи бозорга чиқара бошлади.

ЖАЗОИР. Жазоир цемент ишлаб чиқариш бўйича ривожланаётган мамлакатлар орасида юқори ўринлардан бирини эгаллайди. Ҳозир қурилиш материаллари миллий жамиятининг цемент заводлари мамлакатга ҳар йили қарийб 3.8 миллион тонна маҳсулот бермоқда. Қурилиш миқёсининг кундан кунга кенгайиб бораётганлиги муносабати билан мамлакат цемент ишлаб чиқаришни ошириш чораларини кўрмоқда. 1980 йилга келиб Сетиф, Титери, Константин ва бошқа шаҳарларда йирик цемент заводлари қуриш мўлжалланган. Бу заводларнинг ишга туширилиши билан Жазоир йилига қарийб 9 миллион тонна цемент ишлаб чиқара бошлайди.

(ТАСС, 31 январь).

ЁШ ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

Максим Горький номли рус драма театри биносида мактаб бадиий ҳаваскорларининг шаҳар кўриги бўлиб ўтди. Бунда район кўриклари ғолиблари санъатларини намойиш этдилар. 12-мактабнинг хор коллективи Моцартнинг «Весенняя», Кабалевскийнинг «Мактаб йиллари», С. Бобоевнинг «Хуш келдингиз» каби ашулаларини катта маҳорат билан ижро этишди. Ёш санъаткорлар шаҳар кўригида ғолиб чиқиб республика миқёсида ўтказиладиган беллашувга йўлланма олишди. Хуршид Воҳидов раҳбар бўлган 9-мактаб хор коллективи, 20, 80, 98-мактаб ёш ижрочилари ҳам кейинги кўрикларда иштирок этиш шарафига муяссар бўлишди.

С. СУЛТОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН

ЛОНДОН, 30 январь, ТАСС мухбирлари В. Евстигнеев ва А. Степаненко хабар берадилар:

Бу ерда тинчлик ва қуролсизланиш учун курашга бағишланган миллий ассамблея ниҳоясига етди.

Сиёсий партиялар, касаба союзлари, жуда кўп диний ва жамоат ташкилотларининг вакилларидан иборат 600 дан кўпроқ делегат қатнашган ва Англия пойтахтида ўтказилган бу анжуман мамлакатнинг сиёсий ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Ассамблея қатнашчилари икки кун давомида Буюк Британияда қуролланиш пойгасини жиловлаш ва доимо ўсиб бораётган ҳарбий ҳаражатларни камайтириш билан боғлиқ бўлган ғоят муҳим проблемаларни муҳокама қилдилар. Ассамблея БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланиш юзасидан май ойида очиладиган махсус сессиясига тайёргарлик кўриш доирасида ўтказилди. АҚШ ва НАТО ҳарбийларининг нейтрон қуролини ишлаб чиқара бошлаш ва уни ғарбий Европада жойлаштириш режалари ассамблея кун тартибида асосий ўринлардан бирини эгаллади. НАТО қурол аслаҳахонасида ана шу қирғин қуролининг пайдо бўлишига йўл қўймаслик ҳақидаги даъват инглиз тинчлик тарафдорлари анжуманининг асосий мавзуи бўлди.

Кўпгина делегатлар буржуа пропагандасининг гўё социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг агрессивлиги ҳақидаги тухматдан иборат даъволарини фош қилиб, тинчлик, кескинликни юмшатиш, халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун курашда худди ана шу давлатлар етакчи роль ўйнаётганлигини таъкидладилар.

Делегатлар Англиянинг таниқли жамоат арбоби Лорд Брокуэйнинг нутқини қарсаклар билан қутиб олдилар. У Совет Иттифоқининг янги тинчликка оид ташаббусларининг муҳимлигини таъкидлаб ўтди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ядро қуроли запасларини то уни батамом тугатгунга қадар аста-секин камайтиришга киришиш юзасидан мажбурият олиш ҳақида ядро қуролига эга бўлган давлатларга қаратилган таклифи, деб таъкидлади у, сўнгги вақтда ўртага қўйилган барча таклифлардан энг конструктив таклифдир.

Буюк Британия коммунистик партиясининг бош секретари Г. Макленнан ўз нутқида СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсат йўли ўзгармас йўл эканлигини таъкидлаб ўтди. СССРнинг бу тинчликсевар йўли социалистик жамиятнинг табиати билан чамбарчас боғлангандир.

Ассамблея иштирокчилари декларация қабул қилдилар. Бу декларацияда НАТО аслаҳахоналарида нейтрон бомбанинг пайдо бўлишига йўл қўймаслик ҳақидаги даъват баён қилинган.

ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. «Урсус» заводининг тракторсозлари шу йилнинг ўзида 4,5 минг трактор ишлаб чиқарадилар. Суратда: заводда тайёрлаган тракторлар.
ЦАФ—ТАСС фотоси.

ШОФЁРЛАР АҲДИ

БУ автокорхона Ўрта Чирчиқ районидаги пешқадам транспорт хўжаликларидан ҳисобланади. Унинг аҳил ва иноқ коллективи сўнгги йилларда ўз фаолияти кўрсаткичларини кескин яхшилашга эришмоқда. Давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятлар муттасил зиёдаси билан адо этилаяпти. Шофёрлар юбилей йилини ҳам яхши якунлашди. Халқ хўжалик юклари ташиш плани 112 процент қилиб адо этилди. Юк обороти бўйича эса 109 процентни ташкил этди.

Бундай меҳнат зафарларига 1-автокорхонанинг деярли барча колонналари муносиб ҳисса қўшдилар. Айниқса, Ангрен, Пискент ва Янгийўл шаҳарларидаги колонналар ҳайдовчилари самарали ишлашди. Улар юбилей йили топшириқларини 130—140 процент қилиб бажаришди.

Корхона коллективи бу йил ҳам юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. У москваликларнинг беш йилликнинг уч йиллик планини СССР Конституциясининг бир йиллигигача бажариш юзасидан бошлаган ташаббусларига бир овоздан қўшилди. Шофёрлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, уч йиллик планни 1 октябргача бажаришга қарор қилишди.

Шу кунларда барча колонналарда зиммага олинган юксак мажбуриятларни бажариш учун мусобақа авж олаяпти. Унда Ангрендаги колонна ҳайдовчилари пешқадамлик қилишяпти. Улар ҳар куни топшириқни зиёдаси билан адо этишмоқда. Шунингдек, Пискентдаги автоколонна коллективи ҳам меҳнат беллашувида яхши кўрсаткичга эришмоқда.

Корхонада беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бораётган мусобақа иштирокчилари сафи кенгайяпти. Бунда қатнашаётган айрим шофёрлар яхши натижаларга эришмоқдалар. Масалан, Д. Жумақулов шу кунларда 1980 йил ҳисобига ишламоқда. Моҳир шофёр В. Саракулов эса тежамкорликда касбдошларига намуна бўляпти. У ўтган йили 1 минг литр ёнилғини иқтисод қилди. Шофёрлардан И. Тожибоев, А. Шабанов, Э. Давлатов, В. Ясанов ва бошқалар ҳам унумли ва тежамли ишлашяпти.

У. ХАМИДОВ.

ТОҒ ЭТАКЛАРИДА

БУ ҚИРЛАР Ғазалкентнинг жануб томонида, денгиз сатҳидан бир минг беш юз метрча юқоридадир. Пастдаги шаҳар ва қишлоқларда сокин нимхуш ҳаво бўлган маҳалда ҳам бу ерларда бадандан ўтиб, суяк-суякка тегадиган изғирин тинмайди.

— Бу ҳали чилланинг чўпонни сийлагани, — дейди Такен. — Адирнинг ўркачига қаранг: кунгай томонида майсалар ниш уриб турибди. Соя томонда эса қават-қават ёққан қор музга айланган.

БОШ зоотехник Такен Қурпеевнинг болалиги шу қирларда ўтган. Техникумда ўқиди. Кейин эса колхозда ишлаб туриб институтни сиртдан ўқиб битирди. Унинг эгнидаги кийим-бошига разм соламан. Қишлик шим, ағдарма қишлик этик, пахталик, дағал матодан тикилган брезент ёмғирпўш. Мана шу кийимлар қотма гавдали Такенни бир мунча қўполроқ кўрсатиб турибди. У машинадан чаққон сакраб тушиб, рўпарадаги баланд адрни кўрсатди.

— Ўша ерда бир қўра қўйимиз бор. Тепада ажратиб боқилаётгани она қўйлар. Улар яна бир ой—бир ярим ойда қўзилайди. Ён бағрида ёйилгани яқинда онадан ажратилган қўзилар. Ҳаво очиқ кунлари мана шунақа ёйиб боқишда гап кўп.

Фрунзе номли колхоз Бўстонликда чорвачилик, хусусан қўйчилик ривожланган хўжаликлардан. Ҳозир хўжаликнинг қўраларида 15.524 қўй қишлаётир. Ўтган йили пландаги 6093 та ўрнига 7100 та қўзи олинди. Бу пландагидан 1007 та, социалистик мажбуриятдагидан 700 қўзи ортиқ демакдир.

Қўйчиликнинг ривожланишига коммунист Дўшан Жўбаев мудирлик қилаётган ферманинг Абдуманноп Мўминов, Муҳаммадали Асанов ва Оғабек Суленов сингари чўпонлари катта ҳисса қўшишмоқда. Абдуманноп ўтган йили 410 она совлиқдан 530 қўзи олишга эришди. План топшириқдаги 1368 килограмм ўрнига 1832 килограмм жун қирқди. Муҳаммадали ҳар юз бош қўйга нисбатан 125 тадан қўзи олди, 1279 ўрнига 1446 килограмм сифатли жун қирқди. Гўштга боқилаётган қўйларни семиртиришда Қўрғон Акимовнинг олдига тушадигани йўқ. У ҳар бир қўйнинг тирик вазнини нормадаги 50 ўрнига 66 килограммга етказиб гўштга топширди.

Колхоз партия ташкилоти секретарининг ўринбосари Нурмон Дўйсебоев сутчилик фермаси коллективи юбилей йилида катта зафарларга эришганлиги ҳақида фахрланиб гапирди. Пландаги 540 ўрнига 546,63 тонна сут соғиб олинди. Ҳар бош соғин сигир ҳисобига ўрта ҳисобда 2815 килограммдан сут тўғри келди.

Молбоқар ва сут соғувчиларнинг шу кунлардаги иштиёқлари жуда баланд. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакатнинг бир гуруҳ донгдор чорвадорларига йўллаган Мактуб ферма коллективини янги зафарлар сари руҳлантириб юборди. Хўжалик чорвадорлари беш йиллик план топшириқлари ва зиммадаги социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш, жамоат чорвасини қишловдан соғлом олиб чиқиш, чорва маҳсулдорлигини қиш ва баҳор ойларида ҳам сусайтирмаслик юзасидан райондаги ҳамкасбларига қарата очиқ хат билан мурожаат қилдилар. Район партия комитети мурожаатни маъқуллади.

— Янги йилнинг дастлабки ҳафталарида қилган меҳнатимиз натижаси чакки эмас, — дейди сут товар фермасининг мудири Ўрдабек Лесбоев. — Қорабой Қўзибоев, Илёс Эргашевлар қарамоғидаги сигирлар ҳаво анча совиб кетганига қарамасдан сутини камайтиргани йўқ. Улар ем-хашакни тежаб-тергаб сарф қилишади, сигирларга белгиланган рацион бўйича озуқа тарқатишади.

Дарҳақиқат, ташаббус бор жойда ижодий меҳнат симфонияси баралла янграйди. Партия сўзидан илҳомланган комсомол-ёшлар чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Қалб даъвати билан фермага ишга келган Сифатой Норимова юбилей йилида ҳисобидаги 18 сигирнинг ҳар биридан пландаги 2500 килограмм ўрнига 3378 килограммдан сут соғиб олди. Колхоз комсомол ташкилоти меҳнатдаги ва жамоат ишларидаги фаоллигини ҳисобга олиб, уни КПСС аъзолигига кандидатликка тавсия қилди.

— СССР Конституцияси бир йиллиги шарафига, — деди у район партия комитети бюросининг мажлисида, — ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинадиган йиллик сут миқдорини 4 минг килограммга етказишга ваъда бераман.

Ёш коммунистнинг Мукаррама Усмонова, Шарофат Кўчкинбоева сингари дугоналари ҳам сут булоғини топширишда бошқаларга ўрнак бўлишаётир.

Хўжаликда чорванинг паррандачилик, йилқичилик тармоқлари ҳам йилдан-йилга ривож топмоқда. Паррандачилик фермасида 3765 товуқ бўлиб, ундан 3121 таси она товуқдир. Ўтган йили пландаги 250 минг дона ўрнига 260 минг 676 дона тухум етиштирилди. Бунда Умирбек Асилов ва Қалипа Қалимбетовалар жонбозлик кўрсатишди. Колхозда йилқилар зотини яхшилаш, соғлом той олишни кўпайтиришга катта аҳамият берилмоқда.

Чорвачилик рентабелли соҳага айланиб, хўжаликка ундан келадиган даромад йил сайин ошаётганлиги колхоз правлениеси, партия ташкилоти ҳамда бош мутахассисларининг озуқа базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор бераётганликларининг самарасидир. Қишловга 3780 тонна силос, 850 тонна сенаж, 846 тонна беда пичани, 1222 тонна табиий пичан, 2472 тонна сомон жамғариб қўйилган.

Одатда, чорвадорлар бирбири билан учрашганда албатта «мол-жонинг омонми» деб ҳол аҳвол сўрашади. Қорамол, сигир, қўй, йилқи ва паррандаларнинг тобора кўпайишига, маҳсулдорлиги ошишига фермалардаги ветеринария хизмати қай даражада йўлга қўйилганлиги билан боғлиқдир. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII Пленумида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди. Колхозда яқин йигирма йилдан бери Иван Ефимович Тишченко бош ветеринария врачи вазифасида ишлаб келади. Тишченко ва унинг ёрдамчилари чорва касалликларининг олдини олиш бўйича профилактик тадбирларни ўз вақтида мунтазам ўтказишмоқда. Молхона ва отарларда ҳайвонлар соғлом парвариш топаётганлигида уларнинг алоҳида ҳиссаси бор.

Чорвачилик колхоз экономикасида етакчи соҳага айланиб бормоқда. Рақамларга мурожаат қилайлик: 1971 йилда хўжалик чорвадорлари жамоат ҳазинасига 143 минг 695 сўм, 1975 йилда 115 минг 260 сўм фойда келтиришган эди. Умуман, тўққизинчи беш йилликда олинган фойда 819 минг 185 сўмни ташкил қилди. Ўтган юбилей йилида эса чорвадан колхоз тарихида энг кўп — 435 минг сўм фойда кўрилди.

Ўтган йил охирида чўчқачилик фермаси тикланди. Дастлаб тўрт бош она чўчқа келтирилган эди. Ҳозирга келиб улар сони 40 дан ошиб кетди. Яқин келгусида чўчқачилик мўл ва арзон гўшт етиштиришнинг асосий манбаларидан бирига айланади.

Чорвадор меҳнати сермашаққат, мураккаб, шу билан бирга шарафли меҳнатдир. Колхозда чорвадорларни моддий ва маънавий рағбатлантириш яхши йўлга қўйилган. Чорва маҳсулдорлигини оширишга салмоқли улуш қўшаётган чўпон ва сут соғувчиларга план-топшириқдан ортиқча етиштирилган маҳсулот ҳисобига устама мукофотлар берилмоқда. Йил якунига кўра Қ. Акимов 1500 сўм, С. Норимова 616 сўм, М. Усмонова 579 сўм, Ш. Кўчкинбоева 593 сўм миқдорида «ўн учинчи» маош олдилар...

Колхоздан қайтар эканмиз чорва қишлови зарбдорларининг ғайрат иштиёқидан кўнглимиз тўлди. Уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилайдик.

А. АБДУБАННОПОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

АМАЛГА ОШМАГАН ВАЪДАЛАР

ҚОҲИРА, 31 январь. (ТАСС). Ҳафталик «Роз ал-Юсуф» газетаси Миср ҳукуматининг олиб бораётган иқтисодий сиёсатини таҳлил қилиб, меҳнаткашларнинг аҳволини яхшилаш ва иқтисодий тангликдан қутилиш тўғрисида расмий шахсларнинг қилган сон-саноқсиз баёнотлари ҳали ҳам қуруқ ваъда бўлиб қоляпти, деган хулосага келди.

Ҳафталик газета эслатиб ўтадики, ҳукумат ўтган йили кескин уй-жой танглигига қарши кураш мақсадида 100 минг квартира қуришга ваъда берган эди. Ҳақиқатда эса бор-йўғи 16.5 минг квартира қурилди. 1977 йил бошларида ҳар йили 20 минг квартира қурадиган 9 та уйсозлик комбинатини ишга тушириш мўлжалланган эди. 1978 йил кириб келган бўлса-да, аммо мўлжалланган комбинатлар ҳозирча қоғозда қолиб келмоқда. Бошқа бир қанча саноат корхоналарини барпо этишнинг тақдири ҳам худди шундай бўлди.

Хуллас, ўтган йили саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш плани 500 миллион миср фунти ҳажмида бажарилмай қолди, деб таъкидлайди «Роз ал-Юсуф» газетаси.

ҚУВАЙТ ГАЗЕТАСИНИНГ ХАБАРИ

ҚУВАЙТ, 30 январь. (ТАСС). «Ал-кабас» газетасининг хабар беришича, АҚШ, Исроил ва Миср ҳозирги вақтда махфий план тузиб чиқмоқдалар. Улар шу планни Яқин Шарқдаги можарони «бартараф этиш» учун дастур сифатида таклиф этмоқчидирлар.

Мазкур планда Миср билан Исроил ўртасида сепарат сулҳ шартномасини имзолаш кўзда тутилади. Исроил ўз қўшинларини Синай ярим оролидан олиб чиқиб кетиш мажбуриятини ўз зиммасига олади, бунинг ўрнига стратегик жиҳатдан муҳим Шарм-аш-шайх аҳоли пунктини ва ундан Исроилнинг Эйлат портига олиб борадиган йўлни ижарага олиш ҳуқуқига эга бўлади. Исроил қўшинлари чиқиб кетадиган районларда ҳарбий кучлар бўлмайди.

Иордан дарёсининг ғарбий соҳили ва Ғазо секторига келганда планни тузиб чиқарувчилар у ерда қандайдир Фаластин давлати тузишни таклиф қилмоқдалар. Бу давлат Исроил ва Иордания билан бирга конфедерация тузади. «Фаластин давлати»ни тамомила қўғирчоқ давлат бўлишини таъминлаш учун уни Фаластин озодлик ташкилотининг иштирокисиз тузиш мўлжалланмоқда. Маълумки, Фаластин озодлик ташкилоти Фаластиндаги араб халқининг бирдан-бир қонуний вакилидир. План ана шу «давлатга» ўз қуролли кучларига эга бўлишни ман қилади.

«Ал-кабас» газетасининг хабаридан маълум бўлишича, Исроил 1967 йилда босиб олинган Қуддуснинг шарқий қисмидан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишни сира ҳам ўйлаётгани йўқ. Балки аксинча Қуддусни ўз пойтахти сифатида қонунлаштириш ниятидадир. Маълумки, бу халқаро ҳуқуққа хилофдир.

Планнинг сўнгги моддаси Суриянинг босиб олинган территорияси — Жолан тепалигига оид. План Исроил қўшинларининг шу райондан тамомила олиб чиқиб кетишни назарда тутмайди.

ҲАММАСИ АҲОЛИ УЧУН

ТОШКЕНТ гўшт комбинатининг шаҳарчаси йилдан-йилга кенгайиб, обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Ҳозирда шаҳарчада гўшт ва сут саноати корхоналарида ишлаш учун малакали кадрлар тайёрлайдиган ўқув комбинати, 280 ўринли ясли-боғча, кутубхона, модалар ательеси, медицина пункти, озиқ-овқат магазинлари мавжуд.

Куни кеча шаҳарчада 1200 ўқувчига мўлжалланган янги замонавий типдаги икки қаватли мактаб фойдаланишга топширилди. Комбинат дирекцияси, партия ташкилоти ва касаба союз комитети мактабни жиҳозлаш ва ўқув қуроллари учун минг сўм маблағ ажратди.

Ҳ. СОДИҚОВ,
гўшт комбинати бухгалтери.

ҲАР СОҲАДА НАМУНА

Абдулла Ортиқов номли қишлоқ Совети территориясида «Ленинизм» ва Жданов номли колхозлар жойлашган. Бу хўжаликлар ўтган йили 2140 гектар ердан мўл пахта ҳосили етиштирдилар. Ҳосилдорлик ўртача 33.5 центнерданга кўтарилди.

Эришилган ютуқда халқ депутатларининг ҳиссаси катта. Улар бутун ташкилотчилик қобилиятларини жойларда социалистик мусобақани авж олдириш ва ҳар ишнинг тезу-соз бажарилишига қаратдилар. Қолаверса уларнинг шахсий намунаси ҳам муҳим роль ўйнади.

«Ленинизм» колхозига область Советининг депутати А. Исҳоқов раҳбарлик қилади. Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қўл меҳнатини қисқартириш, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этишга катта эътибор бераётган хўжалик деҳқонлари гектаридан 38,8 центнердан «оқ олтин» етиштирдилар. Бунда халқ вакиллари ташаббуси билан ташкил этилган бригадалараро социалистик мусобақа ва ғолибларнинг моддий-маънавий рағбатлантириб борилиши катта аҳамиятга эга бўлди.

Қишлоқ Советининг депутатларидан Ленин орденли М. Ҳажибоев, О. Айтқулов, М. Эргашева ва Ф. Абдураҳмоновалар етакчилик қилаётган бригадалар 45—50 центнерлик маррани эгалладилар.

Чорвачилик маданиятини яхшилаш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш борасида ҳам депутатлар актив фаолият кўрсатмоқдалар. Маҳбуба Охунова, Раиса Долимбоева, Зулфия Орипова сингари депутатлар сут булоғини топширишда ҳамкасбларига ўрнак бўлишяпти.

Меҳнатдан келган бойликни эл-юрт фаровонлигини ошириш йўлида сарфлашда ҳам депутатлар бош-қош. Қишлоқ Совети территориясидаги шаҳарча кундан-кунга гўзаллашмоқда. Бир қисми ишга тушган бу марказда ҳозиргача кўплаб икки қаватли замонавий бинолар қад кўтарди. Равон асфальт кўчаларнинг четларига ўтган йилнинг ўзида 12 минг мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Бир қанча гулзорлар барпо этилди.

Кўчаларни чароғон ва шинам қилиш ҳам асосий диққат эътиборда. Яна тўрт кўчада ҳозир Ильич чироқлари порлаяпти. 636 ўқувчи-ўринли янги замонавий мактаб қурилиши яқинда тугалланди. Янги универсаль магазин ва 100 ўринли шифохона битказилиш арафасида турибди.

Буларнинг ҳаммаси депутатлар билан сайловчиларнинг тез-тез учрашиб туриши ва наказларнинг бажарилиши устидан пухта назорат ўрнатилганлиги натижасидир. Шу вақтгача депутатлардан 61 киши омма орасида ҳисоб берди.

Янгийўл районидаги бу қишлоқ Советининг депутатлари беш йилликнинг учинчи йилида мўл ҳосил етиштиришни таъминлаш учун бундан буён ҳам меҳнатда активлик ва намуна кўрсатаверишади.

В. БОБОХОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Суратларда: Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси давлат автомобиль инспекциясининг техника бўлими бошлиғи подполковник Исмоил Қурбонов катта лейтенантлар М. Татарников, Л. Осипов ва У. Азимов билан рейдга чиқиш олдидан маслаҳатлашмоқда. Катта автоинспектор, милиция капитани Аҳмаджон Шокиров машина фарасининг созлигини назоратдан ўтказяпти. Автоинспектор, милиция лейтенанти Тоҳиржон Маматов постда.

А. Абалян фотолари.

„ФАРА" ОПЕРАЦИЯСИ

(20 ЯНВАРДАН 10 ФЕВРАЛГАЧА МАМЛАКАТИМИЗ КЎЧА ВА ЙЎЛЛАРИДА «ФАРА» ОПЕРАЦИЯСИ ЎТКАЗИЛМОҚДА.)

Автотранспортнинг кўпая бориши билан янги-янги муаммолар келиб чиқяпти. Шу туфайли ҳам авариялар ва бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун ГАИ ходимлари партия ва совет ташкилотлари ҳамда жамоатчилик билан ҳамкорликда турли тадбирларни амалга оширмоқда.

Шундай тадбирлардан бири 20 январдан 10 февралгача Иттифоқ миқёсида ўтказилаётган «Фара» операциясидир. Унинг вазифаси — автомашиналар ёритиш воситаларининг ҳаракат хавфсизлиги талаблари асосида тўғри ишлаш-ишламаслигини текшириш ва ҳайдовчиларнинг улардан фойдаланишда хавфсизлик қоидаларига амал қилишларини назоратдан ўтказишдир.

Бу тадбир фавқулодда бир воқеа эмас. Кўча тасодифлари ва улардан келиб чиқадиган бахтсиз ҳодисаларни чуқур ўрганиш, уларнинг сабабларини таҳлил қилиш шуни кўрсатдики, машиналар ёритгичларининг нотўғри созланганлиги ёки ҳайдовчининг ёритгични ишлатиш қоидаларига риоя қилмаслиги хунук оқибатларга олиб келмоқда. Жумладан, 1976 йилда мамлакатимиз бўйича содир бўлган йўл-транспорт ҳодисаларининг ярмига яқини тун пайтига тўғри келади. Бу ҳодисаларнинг кўпи эса оғир оқибатлар билан тугаган.

Тошкент шаҳрида 1977 йилда соат 20 дан 5 гача 504 йўл-транспорт ҳодисалари содир бўлди ва уларда 96 киши қурбон бўлди. Соат 6 дан 16 гача вақт ичидаги 668 ҳодисада эса 61 киши ҳалок бўлган. Бу фактлар шуни кўрсатмоқдаки, қоронғи вақтда содир бўлган ҳодисалар кундузгига нисбатан кам бўлса ҳам уларнинг оқибатлари ёруғ вақтдагига қараганда анча оғирдир.

«Фара» операцияси мана шу камчиликларни тугатишга, бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олишга салмоқли таъсир кўрсатмоқда. Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекциясининг коллективи бу операцияни уюшқоқлик ва активлик билан ўтказмоқда.

Давлат катта инспектори, милиция капитани Аҳмаджон Шокиров бошлиқ бригада билан Ленин проспектидамиз. Қидирув бўлимининг инспектори, милиция лейтенанти Тоҳиржон Маматов йўл четидан бир қадам олдинга чиқиб, «УАЗ» машинасининг ҳайдовчисига тўхташга ишора қилди. Бу машинанинг «гуноҳи» яққол кўриниб турибди: пешонасида иккита эмас, тўртта катта фара.

— Тўртта фара ўрнатганларнинг ҳаммаси ҳам қоидага хилоф бўлавермайди,— дейди биз билан рейдга чиққан шаҳар ГАИси пропаганда бўлимининг мудири, милиция старший лейтенанти Умар Азимов, —қоидада туманда ёритиладиган сариқ ойнали қўшимча иккита фара ўрнатишга рухсат берилади. Фақат улар ҳам машина габаритига монанд тартибда, асосий ёритгич фараларига ҳалақит бермайдиган қилиб ўрнатилиши шарт.

«Союзтелефонстрой»га қарашли «05—24 ТНМ» номерли бу машинанинг қўшимча иккита ёритгичи эса қоида талабларига хилоф ўрнатилган. Ҳайдовчи Анатолий Балашов, бу мендан олдинги шофёрнинг иши, дея осон қутулмоқчи бўлади. Бироқ, машинани ҳозир у бошқаряпти, хатони тузатиб олиши мумкин эди-ку?!

«74—95 ТНД» номерли «ГАЗ-69» машинаси тўхтатилганда шофёр Александр Карасавидис ҳайрон бўлди. Чунки, у кўча қоидасини бузмаган, гуноҳсиз эди. Аслида ҳам шундаймикин? Йўқ, капитан Шокиров фаранинг тўғри ёки нотўғри созланганлигини аниқлаб берадиган асбоб билан бу машина ёритгичларини текширгач, Карасавидис бегуноҳ эмаслиги аниқланди: ўнг томондаги фарасининг нури чапга кескин йўналяпти.

— Аҳмаджон ака, бу камчилик нимага олиб келиши мумкин?— сўраймиз инспектордан.

— Аварияга,— лўнда жавоб беради капитан,— бу фара нури рўпарадан, яъни чап томондан келаётган машина ҳайдовчисининг кўзларига тўппа-тўғри урилади, у ҳеч нимани кўрмай қолади, агар юқори тезликда келаётган бўлса одам босиши ёки машинасини ўнг томондаги қияликка буриб ағдариши эҳтимолдан узоқ эмас...

Агар, республика қурилиш-монтаж трестининг 2-бошқармасига қарашли бу машинанинг Бекобод, Янгийўл, Пискент каби олис манзиллар ўртасида қатнашини ҳисобга олсак, капитаннинг фикри эҳтимолга жуда яқин эканлигини кўрамиз. Чунки, шаҳардан ташқаридаги бу йўлларда тезлик доим юқори, ҳаракат эса серқатнов бўлади...

Лойга беланганидан машинанинг рангини аниқлаб бўлмайдиган «38—01 ТНМ» номерли «ГАЗ—24» машинаси тўхтатилди. «Волга»ни ҳам лойга белаб минадиган бефаҳм бор эканми, дея ҳайрон бўлманг. Бу Ғани Ҳамдамовнинг шахсий машинаси эмас, давлатники— 5-таксомотор паркига қарашли. Ўнг фаранинг ойнаси дарз кетган, ичига эса чанг кириб қолган. Асбоб билан текширилганда чап фаранинг нури юқорига ураётганлиги аниқланди. Бу ҳам ҳолва экан, узоқ ва яқин масофаларни кўрсатувчи фаралар ёқилганда машина ортида номер белгисини кўрсатадиган чироқ ёнмаяпти.

— Бу махсус «номер»,—деди инспектор Маматов,— қоидани бузиб, қочганда «из қолдирмаслик» учун атайлаб шундай ҳолатга келтириб қўйилган...

5-таксопаркнинг Фозил Рихсиев бошқараётган «69—63 ТНЗ» номерли такси машинасига ҳам қараб бўлмайди— ифлос. Бунинг устига фаралари яхши созланмаган: ўнг томондагисининг нури чапга ва юқорига ураяпти.

Худди шундай лойга беланган «28—34 ТНМ» номерли машина ҳам 5-таксопаркка қарашли. Ҳайдовчи Шокир Зияев машинани хор қилибди: «кўзлари» ҳам жойида эмас, чап фара нури юқорига уряпти.

5-таксопаркнинг учта машинаси назоратдан ўтказилди, уччаласи ҳам ниҳоятда ифлос ва фаралари носоз. Парк маъмурияти фақат планни суриштирмай, бу томонларига ҳам қиё боқиб қўйса ёмон бўлмасди...

«Узтрансспецстрой» трестининг «43—62 ТНЗ» номерли «Москвич» машинасининг фараларига қўлбола дераза ойнаси қўйиб олинган. Бу — қоидага мутлақо хилоф. Ойнани тополмаяпман, деб баҳона қилади шофёр М. Маҳмудов.

Шу куни тўхтатилган Мирҳаким Зияевнинг «44—48 ТНН» номерли «Москвич»и, «Узбекхимпласт» бирлашмасининг ишлаб чиқариш бошлиғи Д. Свердлиннинг «69—39 ТНН» номерли «Жигули»си, 3-таксопаркнинг Е. Лиясов бошқараётган «89—40 ТНЖ» номерли, йўл қурилиш тресги 851-бошқармасининг Й. Шоназаров бошқараётган «97—31 ТНЖ» номерли машиналарининг ёритгичлари ҳам носозлиги аниқланди.

Бу машиналарнинг ҳайдовчилари турли жазолар олишди, кўпларининг номер белгилари олиб қўйилди.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Реклама ва эълонлар

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН
«А» классининг I группасидаги
командалар ўртасида

ХОККЕЙ

1, 2 ФЕВРАЛДА
«ИЖСТАЛЬ» (Ижевск) — «БИНОКОР» (Тошкент).
6, 7 ФЕВРАЛДА
«МОЛОТ» (Пермь) — —«БИНОКОР» (Тошкент).
МАТЧЛАР СОАТ 19.00 ДА БОШЛАНАДИ.
Билетлар сотилмоқда.
КОЛЛЕКТИВ БУЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АБОНЕНТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИНИНГ

ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

ШАҲАР АВТОМАТИК ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯЛАРИ БИЛАН ИККИ ТОМОНЛАМА АВТОМАТИК АЛОҚА ҚИЛИШГА ЎТКАЗИЛДИ.
ШАҲАРДАН НАШРИЕТ АВТОМАТИК ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ ТЕЛЕФОНЛАРИ БИЛАН АЛОҚА БОҒЛАШ УЧУН ОЛДИН 325, СУНГРА ИЧКИ ТЕЛЕФОН НОМЕРЛАРИ ТЕРИЛАДИ.
Нашриёт автоматик телефон станциясининг 33-02-49 дан 33-02-58 гача бўлган коммутатор телефон номерлари тугатилди.
СПРАВКА ОЛИШ УЧУН ТЕЛЕФОН — 33-02-92.

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номли 3-музика мактабида меҳнаткашларнинг 520 фарзанди таълим олмоқда. Суратда: педагог А. Абдуҳакимов 5-синф ўқувчиси М. Туронавага дуторда куй чалишни ўргатмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МЎЪЖАЗ САНЪАТ КЎРГАЗМАСИ

СССР Халқлари дўстлиги музейида 1 февралдан бошлаб «15 республика экслибриси» (В. Н. Кедрин коллекциясидан) кўргазмаси очилади.

Экслибрис ўзига хос китоб белгиси бўлиб, у одатда муқова ички томонининг чапдан юқори бурчагига ёпиштирилади. Ана шу белгида китоб эгасининг исми, фамилияси ёзилган бўлиб, уни чизган муаллифнинг характерли хусусияти, қизиқиши ёки кутубхонасидаги китобларнинг тури рамзий тарзда ифода қилинган бўлади. Китоб белгиси кутубхона ходимларига, китобшуносларга ва тарихчиларга амалий ёрдам бериши мумкин. У китобсевар билан рассом ҳамкорлигида яратиладиган ўзига хос мўъжаз санъат асари, демак, эстетик тарбия воситасидир.

Экслибрис санъати китоб босила бошлаган даврдаёқ вужудга келган. Гравюра усталари А. Дюрер, Г. Гольбейн, Л. Кранах бу санъатнинг бошловчилари саналади. Россияда китоб белгиси қўйиш Пётр I ислоҳотлари даврида бошланган. Бу санъат XX аср бошларига келиб анча ривожланади. Россияда «Санъат олами» деб аталмиш рассом-графиклар группаси китоб белгиси санъатининг бир мунча кенг ёйилишида катта роль ўйнадилар. Кўргазма экспозицияларида ана шу давр санъаткорларидан Остроумова-Лебедева, Замирайло, Митрохин, Фаворский қаламига мансуб китоб белгилари ўрин олган.

Мазкур кўргазмада Совет Иттифоқининг ҳамма республикаларида ижод қилаётган рассомларнинг китоб белгилари билан танишиш мумкин. Кўргазмада мингга яқин экслибрист рассомнинг асарлари бор. РСФСРдан Ф. Махонин, Г. Епифанов, Е. Синипов, Е. Кузнецов, Украинадан Л. Хижинский, Г. Маслов, К. Козлов, Белоруссиядан Е. Красовская, Е. Тиханович, Грузиядан В. Цилосани, Н. Канделаки ва бошқаларнинг экслибристлари томошабинларнинг диққатини жалб қилади. Болтиқ бўйи республикалари графикларининг асарлари ҳам ўзига хослиги билан ажралиб туради.

Ўрта Осиёда экслибрист санъати навқирон санъатдир. Республикада хизмат кўрсатган рассом В. Кайдалов 30-йиллардаёқ нок дарахти ёғочига китоб белгилари ўйиб чизиш санъатини эгаллаган эди. Кейинги вақтда жанубий республикаларда китоб белгилари яратиш санъати кенг тарқалди. Кўргазмада ўзбекистонлик рассомлардан И. Икромов, Г. Карпов ҳамда таниқли китобсевар В. Кедрин қаламига мансуб ажойиб коллекция намуналари намойиш этилмоқда. Ёш рассомларнинг мўъжаз асарлари ҳам муносиб ўрин олган. Улар орасида Строганов рассомлик билим юртини яқиндагина тугатган, республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреати М. Кагаровнинг бадиий дид билан ишланган қизиқарли, жимжимадор экслибрислари дарҳол кўзга ташланади.

Кейинги йилларда китоб белгилари яратиш санъати рассомлар орасида ҳам, китобсеварлар орасида ҳам кенг ёйилмоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Негаки, Совет Иттифоқи дунёда энг китобхон мамлакатдир. Кўргазмада қўйилган ҳаваскор рассомлар, ёш санъаткорларнинг ўнлаб асарлари шундан далолат беради. Масалан, ҳаваскор рассом, юрист В. Кирин яратган китоб белгиси 1970 йилда Японияда ташкил қилинган халқаро кўргазмада қатнашди. 14 ёшлик И. Левин ва 15 ёшли З. Мирахмедов ҳам кўргазмада ўз асарлари билан қатнашишган. Улар ёш экслибристлар тўгарагининг аъзоларидир.

1976 йилда республикамизда биринчи бор ана шундай кўргазма ташкил қилинган эди. Кейинчалик шу кўргазмага қўйилган мўъжаз санъат асарлари мамлакатимизнинг жуда кўп шаҳарларида намойиш этилди. Мазкур кўргазма эса СССР 15 республикаси рассомлари томонидан яратилган асарлардан иборатки, турли миллатга, ёшга, услуб ва қизиқишга эга бўлган рассомлар ижоди билан таништиради.

Ана шундай кўргазмаларни ташкил қилиш республикамизда экслибрис санъатининг кенг ёйилиши ва ривожига кўмаклашади, китобсеварлар билан рассомлар ижодий ҳамкорлигини мустаҳкамлайди, эстетик тарбияни амалга оширишдек ҳайрли ишда ёрдам беради. Совет маданияти ва санъатини ривожлантиришда халқлар дўстлиги буюк таъсиридан яна бир карра далолат беради.

А. СУХАРЕВА,
СССР Халқлари дўстлиги музейи маданият бўлимининг катта илмий ходими.

СПОРТ

ИККИ ЧЕМПИОН

Мамлакат шахмат чемпионатида биринчи-иккинчи ўринларни бўлишиб олишган Б. Гулько билан И. Дорфман ўртасида СССР чемпиони унвони учун ўтказилган қўшимча матч 3:3 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Бутуниттифоқ спорт комитети гроссмейстер Б. Гулько ва халқаро мастер И. Дорфманга 1977 йилги СССР чемпионлари унвонини беришга қарор қилди. Ҳар иккала шахматчига олтин медаллар топширилди.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Винница шаҳрида волейбол бўйича биринчи лига вакиллари ўртасида биринчи давранинг иккинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Тошкентнинг «Динамо» волейболчилари майдон эгаларига 1:3 ва Вильнюс волейболчиларига 2:3 ҳисобида ютқазиб, қолган беш ўйинда ғолиб келишди. Улар Ашхободнинг «Захмет», Кишиневнинг «Гидротехник», Бокунинг армия спорт клуби ҳамда Ленинграднинг «Динамо» коллективларини бир хил 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар, Ростов-Доннинг армия спорт клуби командасини эса 3:1 ҳисобида енгишди.

Шундай қилиб, икки турдан сўнг 13 ўйинда 10 очко тўплаган тошкентликлар турнир жадвалида учинчи ўринни эгаллаб туришибди. Навбатдаги ўйинлар 21-28 мартда Тошкентда бўлади.

ХОККЕЙЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИДА

Бугун «Юбилей» спорт залида «Бинокор», «Ижсталь» коллективини қабул қилади. Эртага такрорий ўйин бўлади. Биринчи даврани тўртинчи ўринда якунлаган тошкентликлар иккинчи даврани анча бўш бошлашди. Улар Киев ва Минск шаҳарларида бўлган тўрт ўйинда атиги икки очко ололдилар. Ҳозир «Бинокор» 40 очко билан бешинчи ўринни эгаллаб турибди.

Телевидение

МАРКАЗИЙ

ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ

«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Қиш ҳақидаги шеърлар. 10.25 — «Болтиқ шуҳрати» (бадиий фильм). 11.55 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — «Жонажон табиат». 16.15 — «Алкоголизм ва уни даволаш». 16.45 — «М. Ю. Лермонтов поэзияси». 18.00 — «Горнчилар, қаердасиз?». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «9-студия». 19.40 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 20.25 — «Олис меридиандаги учрашув» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Спортлото. 22.10 — «Санъат усталари». 23.15 — Фильм-концерт. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН

ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ

ПРОГРАММАСИ

11.30 — Физика. 12.00 — Фильм-концерт. 12.30 — Физика. 13.00 — «Қиролнинг янги либоси» (фильм-спектакль). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Бола бошидан...». 18.45 — «Миллионлар ленинча университети». 19.05 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Қутлуғ қадам» (видеофильм, 1-серия). 23.10 — «Баҳорнинг узун куни» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

ПРОГРАММА

19.00—Болалар учун фильм. 19.30 — «Ёшларнинг маҳорати ва изланишлари беш йилликка». 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Фильм-концерт. 20.50 — Реклама. 21.00 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 21.30 — Физика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—1|II да **Афсоналар водийси**, 2|II да **Концерт**, 3|II да **Флория Тоска.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—1|II да **Кўрмайин босдим тиконни**, 2|II да **Олтин девор**, 3|II да **Келинлар кўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1|II да **Тошболта ошиқ**, 2|II да **Олифта**, 3|II да **Гулбаҳор қани?**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — таниқли масхарабозлар Станислав Шчукин ва Валерий Серебряковлар иштирокида янги программа, «ИККИ СОАТ КУЛГИ» (19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Хавфли қувиш** (катта зал), **Хизматдош ошиқлар қиссаси** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Никоҳ эълони бўйича танишув — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси — «ИСКРА» (19.30).

Бир крон учун романс — «НУКУС» (тоқ соатларда).

Севги синови — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Олтин камар — «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ҳурматли кишилар — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тошкент область ижроия комитети аппаратининг ходимлари бўлим мудирининг ўринбосари И. В. Терлецкийга отаси **Владимир Соломонович ТЕРЛЕЦКИЙнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ҲУНАР ЎРГАНИШМОҚДА

МАНА икки йилдирки Юнусободда очилган Киров район мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатида 500 дан ортиқ ўқувчи 17 хил касбни эгаллаш учун шуғулланишади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларига таълим-тарбия бериш ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори комбинат маъмурияти зиммасига катта вазифаларни юклайди. Партия ва ҳукуматимизнинг ана шу муҳим қарори юзасидан дастлабки тадбирлар амалга оширабошланди. Биринчи бўлиб касб эгаллаб чиқадиган 10 синф ўқувчиларининг ўрганган касблари бўйича район олимпиадаси ўтказилди. Чеварлар мусобақасида 80-мактаб ўқувчиси Гулнора Туленова, 63-мактаб талабаси Муаззам Қосимова биринчи-иккинчи ўринларни олишди. Пайвандчи ва шоферликда эса 117-мактаб ўқувчиси Ш. Петров, 12-мактаб ўқувчилари Ш. Бобоев, Р. Нуриддиновлар совриндор бўлдилар.

С. СУЛТОНОВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 70000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 | Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; Масъул секретарь — 334803, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; | совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894

Р. 03167. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д—2334.